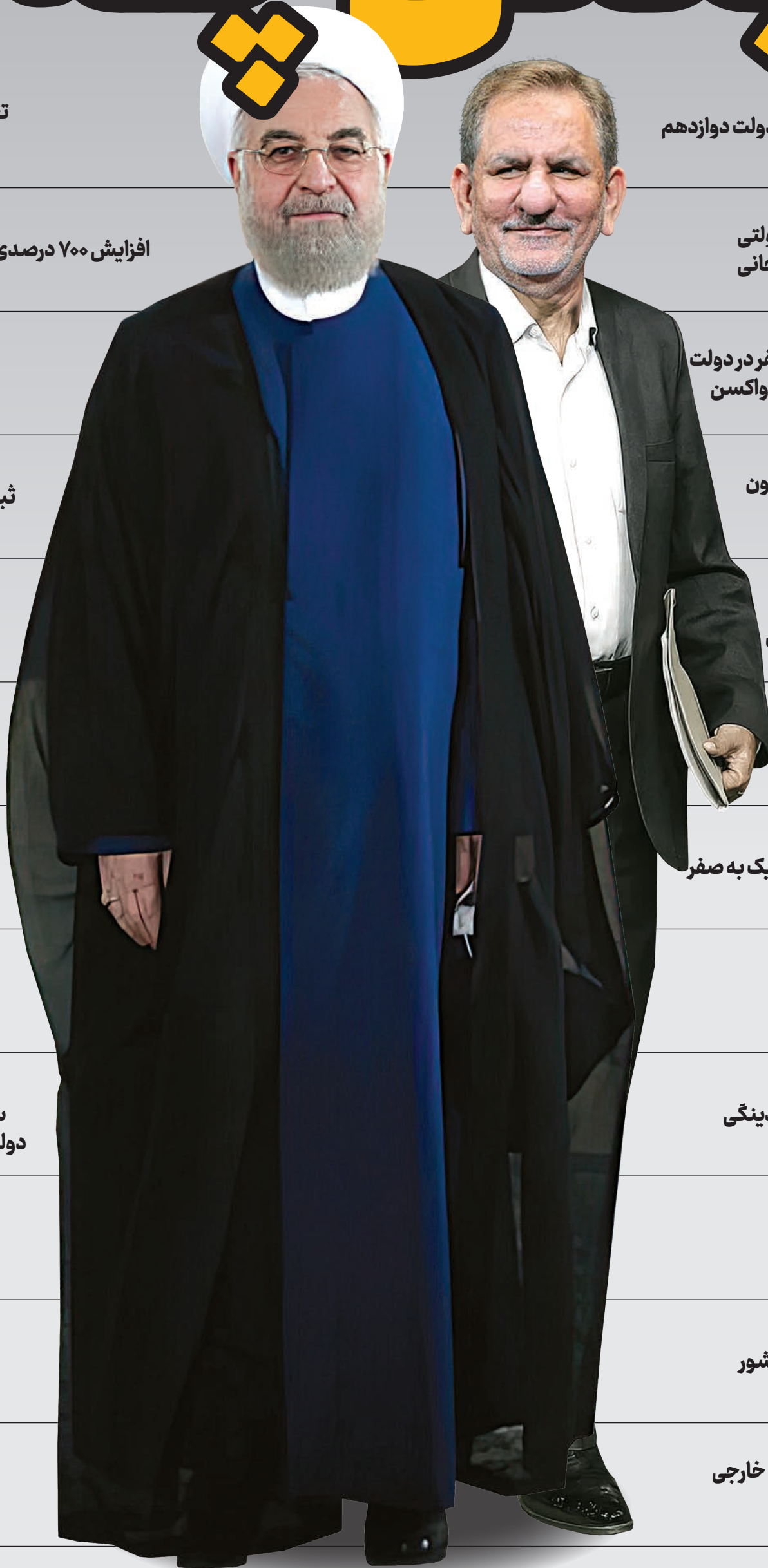

چارسوگ

بررسی ادعای اسحاق جهانگیری مبنی بر استفاده از تجربه دولت حسن روحانی برای رفع مشکلات

تجربه دولت روحانی یعنی چه؟

	تحویل خزانه کاملاً مقروض در پایان دولت روحانی به دولت سیزدهم		اتلاف ۱۸ میلیارد دلار ارز کشور در دولت دوازدهم
	افزایش ۷۰۰ درصدی قیمت ارز در ۸ سال دولت روحانی		گم شدن ۴,۸ میلیارد دلار ارز دولتی در سال ۱۳۹۷ در دولت حسن روحانی
	قطع برق حتی در فصل زمستان		کشته شدن روزانه بیش از ۷۰۰ نفر در دولت روحانی و عدم تلاش برای واردات واکسن
	ثبت بدترین عملکرد در توزیع درآمد		زیر خط فقر رفتن بیش از ۱۳ میلیون نفر در ۸ سال دولت روحانی
	نصف شدن تولید سالانه مسکن		ثبت بالاترین تورم تاریخ ۸۰ ساله ایران در پایان دولت حسن روحانی
	افزایش ۸ برابری قیمت مسکن		ثبت بالاترین نسبت کسری بودجه در پایان دولت دوازدهم
	از دست دادن خودکفایی گندم		ثبت میانگین رشد اقتصادی نزدیک به صفر
	رسیدن تورم نقطه‌ای تولیدکننده صنعت به بالای ۱۰۰ درصد		منفی شدن نرخ رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص
	سقوط صادرات نفت کشور در پایان دولت روحانی به ۷۰۰ هزار بشکه در روز		ثبت بالاترین رشد پایه پولی و نقدینگی
	افزایش شبانه و ناگهانی قیمت بنزین در آبان ۱۳۹۸		کاهش مستمر صادرات غیرنفتی
	استقراض بی سابقه دولت روحانی از بانک مرکزی		سقوط ۹۰ درصدی تراز بازرگانی کشور
	انباشت بدهی‌ها همچون اوراق فروخته شده در ۸ سال دولت		ثبت ۷ سال کاهش ترانزیت کالای خارجی از کشور در ۸ سال دولت روحانی
	سقوط بورس و لطمه اساسی به اعتماد مردم به بازار سرمایه در تابستان ۱۳۹۹		ایجاد کمترین اشتغال خالص در ۸ سال دولت روحانی
	بازارهای ملتهب و به هم ریخته کالاهای اساسی و کمبود برخی مواد غذایی و صف‌های طولانی مردم		ایجاد شدیدترین رکود در مشاغل و کسب و کارها

این‌ها بخشی از کارنامه ۸ ساله دولتی است که آقای جهانگیری می‌خواهد تجربه‌اش دوباره نسخه مشکلات امروز کشور باشد!

شرایط بحرانی ذخایر کالاهای استراتژیک

خبر

کاهش اشتباهی آسیا برای خرید نفت گران عربستان

کاهش تقاضای نفت و بالا بودن قیمت نفت عربستان، تمایل خریداران آسیایی برای واردات نفت این کشور را کاهش داده است.

صادرات نفت خام عربستان از زمان آغاز جنگ آمریکا و ایران روندی کاهشی داشته، اما کاهش اخیر دیگر صرفاً مربوط به اختلال در مسیرهای تجاری نمی شود. محموله‌های برنامه‌ریزی شده برای صادرات از عربستان در ماه مه اکنون در حدود ۳٫۹ میلیون بشکه در روز ارزیابی می‌شوند که نزدیک به پایین‌ترین سطح تاریخی است. تقریباً تمام خریداران عمده عربستان، شامل چین، ژاپن، کره جنوبی، هند و تایوان، در حال کاهش سفارشات خود برای ماه‌های آینده هستند. چین که همچنان بزرگ‌ترین مشتری آرامکو است، پیش‌بینی می‌شود در ماه ژوئن تنها حدود ۶۰۰،۰۰۰ بشکه در روز نفت عربستان را دریافت کند. این رقم تقریباً نیمی از حجم ماه آوریل است.

عربستان در میان کشورهای خلیج فارس، مسیری برای دور زدن تنگه مسدود شده هرمز دارد؛ خط لوله شرق-غرب که از استان شرقی به بنیج در ساحل دریای سرخ امتداد دارد و ظرفیت عملیاتی آن حدود ۵ میلیون بشکه در روز (و حداکثر ظرفیت گزارش شده نزدیک به ۷ میلیون بشکه) است. با این حال، همه این نفت قابل صادرات نیست.

پنج پالایشگاه در ساحل دریای سرخ عربستان ظرفیت ترکیبی حدود ۱٫۸ میلیون بشکه در روز دارند که همچنان باید تأمین شوند. در قیمت‌های فعلی، آنچه بیش از همه اهمیت دارد، ظرفیت بارگیری، زمان بندی نفت کش‌ها و مهم‌تر از همه، تمایل خریداران است.

چین همچنان بزرگ‌ترین خریدار نفت عربستان است، اما حتی تقاضای چین روند نزولی دارد. چین در ماه آوریل ۱٫۲ میلیون بشکه در روز نفت عربستان دریافت کرد که نسبت به حجم ۱٫۶ میلیون بشکه‌ای فوریه کاهش داشت. ورودی‌های ماه مه به حدود ۱٫۱ میلیون بشکه در روز نزدیک می‌شود و انتظار می‌رود در ژوئن بیشتر کاهش یابد.

شرکت‌های چینی به‌طور پیوسته سفارشات نفت از عربستان را از ماه مارس کاهش داده‌اند. سینوپک، بزرگ‌ترین خریدار چینی محموله‌های عربستان، در فوریه ۱۰ میلیون بشکه و در ماه‌های مه و ژوئن تنها ۲٫۵ میلیون بشکه سفارش داد. رانگ‌شنگ، دومین خریدار بزرگ عربستان در چین، سفارشات خود را از ۷ میلیون بشکه در فوریه به ۱ میلیون بشکه در ژوئن کاهش داده است. به‌طور کلی، سفارشات چین از ۴۷٫۵ میلیون بشکه در فوریه به ۱۴ میلیون بشکه در ژوئن سقوط کرده است.

کاهش تقاضا در میان سایر خریداران آسیایی نیز مشهود است. ژاپن که پیش از بحران به‌طور متوسط تا ۱٫۲ تا ۱٫۳ میلیون بشکه در روز خریداری می‌کرد، در ماه‌های مارس و آوریل تنها حدود ۲۰۰،۰۰۰ بشکه در روز دریافت کرده و در ماه مه تنها دو محموله معادل حدود ۱۳۰،۰۰۰ بشکه در روز به مقصد این کشور ارسال شد. بارگیری‌های کره جنوبی در ماه مه احتمالاً حدود ۳۵ درصد نسبت به آوریل کاهش دارد.

با وجود نیاز هند به درج‌ات متوسط-سنگین، پیش‌بینی می‌شود در ماه مه حدود ۳۰ درصد نفت عرب کمتر نسبت به آوریل دریافت کند. یکی از نشانه‌های گویا، افزایش سهم نفتکش‌هایی است که در بنیج بارگیری کرده و سپس یا دریای سرخ شناور می‌مانند یا به سمت سنگاپور حرکت می‌کنند تا در انتظار مقصد نهایی بمانند.

علت اصلی این کاهش تقاضا، ترکیبی از عوامل است: کاهش شدید نرخ بهره‌برداری پالایشگاه‌های چین (به پایین‌ترین سطح از اوت ۲۰۲۲)، تضعیف تقاضای داخلی برای فرآورده‌های نفتی به دلیل قیمت‌های بالای بنزین و گازوئیل، محدودیت‌های صادرات فرآورده که اقتصاد پالایشگاه‌ها را تحت فشار قرار داده، و شروع برداشت از ذخایر استراتژیک نفت چین.

در آوریل، صادرات فرآورده‌های نفتی چین به پایین‌ترین سطح در یک دهه اخیر رسید و حاشیه سود پالایشگاه‌ها را منفی کرد. گزارش‌ها حاکی از زیان حدود ۱۳ دلار به ازای هر بشکه نفت پردازش شده بود. در چنین بازاری، خریداران نه تنها به دنبال نفت مطمئن هستند، بلکه ارزان‌ترین نفت مطمئن ممکن را جست‌وجو می‌کنند.

در اینجا مکانیسم قیمت‌گذاری آرامکو به یک تله تبدیل می‌شود. در ماه‌های مارس و آوریل، تقاضای قیمت نفت سبک عرب از حدود ۲ دلار در بشکه در مارس به ۲۰ دلار در آوریل جهش کرد و سپس در مه به ۱۶ دلار کاهش یافت. این یعنی خریداران فیزیکی نفت عربستان با قیمتی مواجه شدند که آن را به یکی از گران‌ترین گزینه‌های بازار تبدیل می‌کرد.

در نتیجه، عربستان با یک تعادل دشوار کوتاه‌مدت مواجه است: این کشور زیرساخت لازم برای جابه‌جایی نفت به دور از تنگه هرمز را دارد، اما زیرساخت به‌تنهایی تضمین‌کننده تقاضا نیست. خریداران اصلی آسیایی در حال کاهش سفارشات هستند، اشتباهی وارداتی چین به شدت تضعیف شده است، و اقتصاد پالایشگاه‌ها خریداران را به شدت حساس به قیمت کرده است. فرمول قیمت‌گذاری عربستان که برای بازتاب کمبود بازار و حداکثرسازی ارزش در یک بازار قوی طراحی شده بود، دقیقاً همین کار را انجام داد، اما شاید با موفقیت بیش از حد.

در لحظه‌ای که پالایشگاه‌ها در حال زیان دهی هستند و خریداران نفت به دنبال تخفیف می‌گردند، گران‌ترین بشکه مطمئن می‌تواند به‌سرعت به آسان‌ترین گزینه برای تعویق خرید تبدیل شود. نتیجه این است که صادرات عربستان احتمالاً در کوتاه‌مدت به کاهش خود ادامه خواهد داد؛ نه به این دلیل که این کشور نمی‌تواند نفت جابه‌جا کند، بلکه به این دلیل که خریداران کمتری مایل به پرداخت قیمتی هستند که عربستان درخواست می‌کند.

اتلاف ۱۸ میلیارد دلار از کشور در دولت دوازدهم که این موضوع

با تذکر علنی رهبر شهید انقلاب اسلامی هم مواجه شد. در ۲۲ مردادماه ۹۷ رهبر شهید انقلاب اسلامی

تأکید کردند: «در همین قضایای ارز وسکه گفته شد مبلغ ۱۸ میلیارد دلار از ارز موجود کشور آن هم در حالی که برای تهیه ارز مشکل داریم، بر اثر بی‌تدبیری، به افرادی واگذار شد و برخی از آن سوء استفاده کردند. وقتی ارز یاسکه به صورت غلط عرضه و تقسیم می‌شود، مشکلات فعلی به وجود می‌آید زیرا این قضیه دو طرف دارد، یک طرف آن فردی است که دریافت می‌کند و طرف دیگر آن کسی است که عرضه می‌کند. همه بیشتر به دنبال آن فردی هستند که ارز یاسکه را گرفته است در حالی که تقصیر عمده متوجه آن فردی است که ارز یاسکه را بابتی تدبیری عرضه کرده است که اقدامات اخیر قوه قضائیه نیز در واقع برخورد با کسانی است که با یک تخلف و خطای بزرگ، زمینه‌ساز این مسائل و کاهش ارزش پول ملی شدند.»

گم شدن ۴٫۸ میلیارد دلار ارز دولتی در سال ۱۳۹۷ در دولت حسن روحانی بر اساس گزارش دیوان محاسبات.

گم شدن ۴٫۸ میلیارد دلار ارز دولتی در سال ۱۳۹۷ در دولت حسن روحانی بر اساس گزارش دیوان محاسبات.

کشته شدن روزانه بیش از ۷۰۰ نفر در پایان دولت روحانی و عدم تلاش برای واردات واکنس

بهبان تحریم و نپذیرفتن اف. ای. تی اف؛ مشکلی که دولت سیزدهم در همان شروع به کار خود با واردات واکنس از چین آن را حل کرد.

زیر خط فقر رفتن بیش از ۱۳ میلیون نفر در ۸ سال دولت روحانی طبق آمار بانک جهانی؛ البته در ۲ سال نخست دولت سیزدهم با اجرای سیاست‌های حمایتی، ۱۰ میلیون نفر از این جمعیت از زیر خط فقر خارج شدند.

زیر خط فقر رفتن بیش از ۱۳ میلیون نفر در ۸ سال دولت روحانی طبق آمار بانک جهانی؛ البته در ۲ سال نخست دولت سیزدهم با اجرای سیاست‌های حمایتی، ۱۰ میلیون نفر از این جمعیت از زیر خط فقر خارج شدند.

ثبت بالاترین تورم تاریخ ۸۰ ساله ایران در پایان دولت حسن روحانی که البته دولت مسعود پزشکیان این رکورد را اخیراً شکسته است.

ثبت بالاترین تورم تاریخ ۸۰ ساله ایران در پایان دولت حسن روحانی که البته دولت مسعود پزشکیان این رکورد را اخیراً شکسته است.

ثبت بالاترین نسبت کسری بودجه در پایان دولت دوازدهم و به ارث گذاشتن بالاترین سطح کسری برای دولت سیزدهم.

ثبت بالاترین نسبت کسری بودجه در پایان دولت دوازدهم و به ارث گذاشتن بالاترین سطح کسری برای دولت سیزدهم.

ثبت میانگین رشد اقتصادی نزدیک به صفر که البته در دولت شهید رئیسی رشد اقتصادی به شدت صعودی شد اما اخیراً در دولت پزشکیان دوباره نزولی شده است.

ثبت میانگین رشد اقتصادی نزدیک به صفر که البته در دولت شهید رئیسی رشد اقتصادی به شدت صعودی شد اما اخیراً در دولت پزشکیان دوباره نزولی شده است.

بازارهای ملتهب و به هم ریخته کالاهای اساسی و کمبود برخی مواد غذایی و صف‌های طولانی مردم در طول فعالیت دولت روحانی به طوری که حتی در جریان توزیع سبذ کالا چند تن از شهروندان جان خود را از دست دادند.

بازارهای ملتهب و به هم ریخته کالاهای اساسی و کمبود برخی مواد غذایی و صف‌های طولانی مردم در طول فعالیت دولت روحانی به طوری که حتی در جریان توزیع سبذ کالا چند تن از شهروندان جان خود را از دست دادند.

تجربه دولت روحانی یعنی چه؟

بررسی ادعای اسحاق جهانگیری مبنی بر استفاده از تجربه دولت حسن روحانی برای رفع مشکلات

اسحاق جهانگیری، معاون اول حسن روحانی در دولت‌های یازدهم و دوازدهم، در سخنان جدیدش راه عبور از مشکلات فعلی کشور را استفاده از تجربه دولت روحانی در مدیریت تحريم، فشار حداکثری و بحران‌های بین‌المللی دانسته است.

باتوجه به اعتماد به نفس بالای جهانگیری نسبت به عملکرد دولت ۸ ساله حسن روحانی جهت یادآوری به جهانگیری به عنوان نفر شماره ۲ دولت تدبیر و امید، گوشه‌ای از خسارت‌های آن دوران را در این گزارش آورده ایم. لازم به ذکر است عملکرد دولت روحانی به حدی استثنای بود که بانک جهانی هم در گزارشی از دهه ۹۰ اقتصاد ایران به عنوان دهه سوخته یاد کرده است.

■ سقوط بورس و لطمه اساسی به اعتماد مردم به بازار سرمایه در تابستان ۱۳۹۹ توسط دولت روحانی به طوری که دیگر بورس نتوانسته اعتماد مردم را جلب کند.

■ از دست دادن خودکفایی گندم و کاهش خرید تضمینی گندم به کمتر از ۵ میلیون تن گندم در سال پایانی دولت روحانی و اجبار به واردات بیش از ۷ میلیون تن گندم. این در حالی است که دولت شهید رئیسی توانست ایران را مجدداً در گندم خودکفا کند و خرید تضمینی به ۱۳ میلیون تن رسید.

■ رسیدن تورم نقطه‌ای تولیدکننده صنعت به بالای ۱۰ درصد در اواخر دولت روحانی که البته در دولت رئیسی یک چهارم شد و به کانال ۲۰ درصد بازگشت اما متأسفانه در دولت پزشکیان مجدداً چند برابر شده است.

■ سقوط صادرات نفت کشور در پایان دولت روحانی به ۷۰۰ هزار بشکه در روز به بهانه تحریم‌ها؛ در حالی که دولت شهید رئیسی بلافاصله پس از روی کار آمدن توانست با وجود تداوم تحریم‌ها صادرات نفت کشور را بیش از ۲ برابر کند.

■ استقراض بی‌سابقه دولت روحانی از بانک مرکزی به طوری که فقط در ۴ ماه پایانی دولت دوازدهم بیش از ۵۰ هزار میلیارد تومان از بانک مرکزی استقراض شد. دولت شهید رئیسی اما استقراض از بانک مرکزی را به نزدیک صفر رساند.

■ نصف شدن تولید سالانه مسکن در دولت روحانی و رسیدن آن به ۴۰ هزار واحد در سال به علت رویکرد خسارت‌بار عباس آخوندی وزیر راه آن دولت که سبب افزایش ۸ برابری قیمت مسکن شد.

■ افزایش شبانه و ناگهانی قیمت بنزین پس از ماه‌ها تکذیب از سوی دولت روحانی در آبان ۱۳۹۸ که به اعتراضات گسترده انجامید و خسارات شدیدی به کشور زد.

■ ایجاد کمترین اشتغال خالص در ۸ سال دولت روحانی؛ البته در دولت شهید رئیسی وضعیت اشتغال مطلوب شد و اشتغال‌زایی خالص تقریباً ۴ برابر دولت روحانی شد.

■ ثبت ۷ سال کاهش ترانزیت کالای خارجی از کشور در ۸ سال دولت روحانی که البته در دولت شهید رئیسی رکورد ترانزیت ایران زده شد.

■ ایجاد کمترین اشتغال خالص در ۸ سال دولت روحانی؛ البته در دولت شهید رئیسی وضعیت اشتغال مطلوب شد و اشتغال‌زایی خالص تقریباً ۴ برابر دولت روحانی شد.

■ ثبت ۷ سال کاهش ترانزیت کالای خارجی از کشور در ۸ سال دولت روحانی که البته در دولت شهید رئیسی رکورد ترانزیت ایران زده شد.

■ ایجاد کمترین اشتغال خالص در ۸ سال دولت روحانی؛ البته در دولت شهید رئیسی وضعیت اشتغال مطلوب شد و اشتغال‌زایی خالص تقریباً ۴ برابر دولت روحانی شد.

■ ثبت ۷ سال کاهش ترانزیت کالای خارجی از کشور در ۸ سال دولت روحانی که البته در دولت شهید رئیسی رکورد ترانزیت ایران زده شد.

■ ایجاد کمترین اشتغال خالص در ۸ سال دولت روحانی؛ البته در دولت شهید رئیسی وضعیت اشتغال مطلوب شد و اشتغال‌زایی خالص تقریباً ۴ برابر دولت روحانی شد.

■ ثبت ۷ سال کاهش ترانزیت کالای خارجی از کشور در ۸ سال دولت روحانی که البته در دولت شهید رئیسی رکورد ترانزیت ایران زده شد.

■ ایجاد کمترین اشتغال خالص در ۸ سال دولت روحانی؛ البته در دولت شهید رئیسی وضعیت اشتغال مطلوب شد و اشتغال‌زایی خالص تقریباً ۴ برابر دولت روحانی شد.

■ ثبت ۷ سال کاهش ترانزیت کالای خارجی از کشور در ۸ سال دولت روحانی که البته در دولت شهید رئیسی رکورد ترانزیت ایران زده شد.

■ ایجاد کمترین اشتغال خالص در ۸ سال دولت روحانی؛ البته در دولت شهید رئیسی وضعیت اشتغال مطلوب شد و اشتغال‌زایی خالص تقریباً ۴ برابر دولت روحانی شد.

■ ثبت ۷ سال کاهش ترانزیت کالای خارجی از کشور در ۸ سال دولت روحانی که البته در دولت شهید رئیسی رکورد ترانزیت ایران زده شد.

■ ایجاد کمترین اشتغال خالص در ۸ سال دولت روحانی؛ البته در دولت شهید رئیسی وضعیت اشتغال مطلوب شد و اشتغال‌زایی خالص تقریباً ۴ برابر دولت روحانی شد.

■ ثبت ۷ سال کاهش ترانزیت کالای خارجی از کشور در ۸ سال دولت روحانی که البته در دولت شهید رئیسی رکورد ترانزیت ایران زده شد.

منفی شدن نرخ رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالصی به معنای عدم سرمایه‌گذاری مولد در اقتصاد کشور که در این زمینه نیز دولت شهید رئیسی توانست رشد سرمایه‌گذاری را تقریباً دو برابری کند.

منفی شدن نرخ رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالصی به معنای عدم سرمایه‌گذاری مولد در اقتصاد کشور که در این زمینه نیز دولت شهید رئیسی توانست رشد سرمایه‌گذاری را تقریباً دو برابری کند.

ثبت بالاترین رشد پایه پولی و نقدینگی به عنوان عوامل تورم به طوری که رشد نقدینگی در سال ۱۳۹۹ به ۴۰٫۶ درصد افزایش یافت که همچنان بالاترین رشد نقدینگی پس از انقلاب است. البته این شاخص‌ها در دولت سیزدهم کاملاً نزولی شد اما اخیراً در دولت پزشکیان، مجدداً صعودی شده است.

ثبت بالاترین رشد پایه پولی و نقدینگی به عنوان عوامل تورم به طوری که رشد نقدینگی در سال ۱۳۹۹ به ۴۰٫۶ درصد افزایش یافت که همچنان بالاترین رشد نقدینگی پس از انقلاب است. البته این شاخص‌ها در دولت سیزدهم کاملاً نزولی شد اما اخیراً در دولت پزشکیان، مجدداً صعودی شده است.

کاهش مستمر صادرات غیرنفتی در ۴ سال دولت دوازدهم و رسیدن به ۳۴٫۹ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۹ که البته در دولت شهید رئیسی به بالای ۵۰ میلیارد دلار افزایش یافت.

کاهش مستمر صادرات غیرنفتی در ۴ سال دولت دوازدهم و رسیدن به ۳۴٫۹ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۹ که البته در دولت شهید رئیسی به بالای ۵۰ میلیارد دلار افزایش یافت.

سقوط ۹۰ درصدی نرخ بازرگانی کشور در سال پایانی دولت روحانی نسبت به سال پایانی دولت احمدی نژاد.

سقوط ۹۰ درصدی نرخ بازرگانی کشور در سال پایانی دولت روحانی نسبت به سال پایانی دولت احمدی نژاد.

ثبت ۷ سال کاهش ترانزیت کالای خارجی از کشور در ۸ سال دولت روحانی که البته در دولت شهید رئیسی رکورد ترانزیت ایران زده شد.

ثبت ۷ سال کاهش ترانزیت کالای خارجی از کشور در ۸ سال دولت روحانی که البته در دولت شهید رئیسی رکورد ترانزیت ایران زده شد.

ایجاد کمترین اشتغال خالص در ۸ سال دولت روحانی؛ البته در دولت شهید رئیسی وضعیت اشتغال مطلوب شد و اشتغال‌زایی خالص تقریباً ۴ برابر دولت روحانی شد.

ایجاد کمترین اشتغال خالص در ۸ سال دولت روحانی؛ البته در دولت شهید رئیسی وضعیت اشتغال مطلوب شد و اشتغال‌زایی خالص تقریباً ۴ برابر دولت روحانی شد.

ثبت ۷ سال کاهش ترانزیت کالای خارجی از کشور در ۸ سال دولت روحانی که البته در دولت شهید رئیسی رکورد ترانزیت ایران زده شد.

ثبت ۷ سال کاهش ترانزیت کالای خارجی از کشور در ۸ سال دولت روحانی که البته در دولت شهید رئیسی رکورد ترانزیت ایران زده شد.

ایجاد کمترین اشتغال خالص در ۸ سال دولت روحانی؛ البته در دولت شهید رئیسی وضعیت اشتغال مطلوب شد و اشتغال‌زایی خالص تقریباً ۴ برابر دولت روحانی شد.

ایجاد کمترین اشتغال خالص در ۸ سال دولت روحانی؛ البته در دولت شهید رئیسی وضعیت اشتغال مطلوب شد و اشتغال‌زایی خالص تقریباً ۴ برابر دولت روحانی شد.

تحويل خزانه کاملاً مشروطی در پایان دولت روحانی به دولت سیزدهم؛ یعنی خزانه نه تنها خالی بود بلکه به علت ولخرجی‌های ماه‌های پایانی دولت روحانی، مقروض هم شده بود و دولت رئیسی در ابتدای کار باید قرض‌ها را تامين می‌کرد.

تحويل خزانه کاملاً مشروطی در پایان دولت روحانی به دولت سیزدهم؛ یعنی خزانه نه تنها خالی بود بلکه به علت ولخرجی‌های ماه‌های پایانی دولت روحانی، مقروض هم شده بود و دولت رئیسی در ابتدای کار باید قرض‌ها را تامين می‌کرد.

افزایش ۷۰ درصدی قیمت ارز در ۸ سال دولت روحانی که بالاترین رقم در بین همه دولت‌ها بوده است و رکورد دست‌نیافتنی است.

افزایش ۷۰ درصدی قیمت ارز در ۸ سال دولت روحانی که بالاترین رقم در بین همه دولت‌ها بوده است و رکورد دست‌نیافتنی است.

انباشت بدهی‌ها همچون اوراق فروخته شده در ۸ سال دولت روحانی و انتقال بدهی عظیم چندصد هزار میلیارد تومانی به دولت شهید رئیسی.

انباشت بدهی‌ها همچون اوراق فروخته شده در ۸ سال دولت روحانی و انتقال بدهی عظیم چندصد هزار میلیارد تومانی به دولت شهید رئیسی.

انباشت بدهی‌ها همچون اوراق فروخته شده در ۸ سال دولت روحانی و انتقال بدهی عظیم چندصد هزار میلیارد تومانی به دولت شهید رئیسی.

انباشت بدهی‌ها همچون اوراق فروخته شده در ۸ سال دولت روحانی و انتقال بدهی عظیم چندصد هزار میلیارد تومانی به دولت شهید رئیسی.

انباشت بدهی‌ها همچون اوراق فروخته شده در ۸ سال دولت روحانی و انتقال بدهی عظیم چندصد هزار میلیارد تومانی به دولت شهید رئیسی.

انباشت بدهی‌ها همچون اوراق فروخته شده در ۸ سال دولت روحانی و انتقال بدهی عظیم چندصد هزار میلیارد تومانی به دولت شهید رئیسی.

صادرات روزانه ۱٫۴ میلیون بشکه‌ای نفت ایران با وجود محاصره دریایی آمریکا

آژانس بین‌المللی انرژی از صادرات روزانه ۱٫۴ میلیون بشکه‌ای نفت ایران با وجود محاصره دریایی آمریکا در آوریل ۲۰۲۶ خبر داد. آژانس بین‌المللی انرژی در جدیدترین گزارش خود از باز یافت نفت اعلام کرد تولید نفت اوپک در ماه آوریل، دومین ماه جنگ آمریکا-چین، صهیونی علیه ایران، ۶۲۰ هزار بشکه کاهش یافت و به ۲۰ میلیون و ۱۸۰ هزار بشکه در روز رسید. این در حالی است که در ماه مارس که نخستین ماه جنگ علیه ایران بود نیز به دلیل انسداد تنگه هرمز و درگیری‌ها در این منطقه، تولید نفت اوپک ۹۵۰ هزار بشکه در روز کاهش یافته بود.

بر این اساس، در مجموع طی دو ماهه جنگ آمریکا علیه ایران، کل تولید اوپک ۹ میلیون و ۵۷۰ هزار بشکه در روز کاهش داشته است. افت ۳۲ درصدی تولید نفت اوپک در این دوره نشان می‌دهد سایر اعضای اوپک که در خارج از منطقه خلیج فارس قرار دارند، نتوانسته‌اند افت تولید نفت از این منطقه را به‌طور موثری جبران کنند. تولید نفت الجزایر در ماه آوریل نسبت به ماه فوریه، یعنی قبل از آغاز تهاجم آمریکا به ایران فقط ۳۰ هزار بشکه در روز، گابن ۳۰ هزار بشکه در روز، نیجریه ۱۰ هزار بشکه در روز، لیبی ۳۰ هزار بشکه در روز و ونزوئلا ۱۶۰ هزار بشکه در روز افزایش داشته که در مقابل تولید از دست‌رفته طی این دو ماه رقم قابل توجهی نیست. بر اساس این گزارش، کویت بیشترین افت تولید نفت در میان اعضای اوپک در ماه آوریل را داشته است. تولید نفت این کشور با کاهش ۶۲۰ هزار بشکه‌ای به فقط ۵۷۰ هزار بشکه در روز در این ماه رسیده است.

با وجود ادعای محاصره دریایی آمریکا، ایران در این ماه روزانه ۳ میلیون و ۵۱۰ هزار بشکه نفت تولید کرده که این رقم نسبت به ماه قبل از آن فقط ۱۲۰ هزار بشکه در روز کاهش داشته است. پیش‌تر مقامات آمریکایی مدعی بودند با اعمال محاصره دریایی، طی چند روز صنعت نفت ایران فلج خواهد شد و این کشور مجبور خواهد شد تا چاه‌های نفت خود را ببندد. تولید نفت عربستان در ماه آوریل ۲۷۰ هزار بشکه در روز و تولید نفت عراق نیز ۲۲۰ هزار بشکه در روز کاهش داشته است. در عین حال تولید نفت امارات با افزایش ۳۴۰ هزار بشکه‌ای مواجه شده است.

طرح دوباره سناریوی کالابری شدن نان

حقوق کارگران در کنار سایر هزینه‌های جاری، فشار سنگینی را به واحدهای نانوايي وارد کرده است. این موضوع نشان می‌دهد که شکاف میان قیمت تکلیفی نان دولتی و هزینه واقعی تولید هر روز در حال افزایش است. در شرایطی که قیمت انرژی، دستمزد، حمل‌ونقل و مواد مصرفی رشد قابل توجهی داشته، تثبیت قیمت نان عملاً حاشیه سود نانوایان را کاهش داده و بخشی از نانوايي‌ها را به سمت آزادپز شدن سوق داده است.

کریمی در همین زمینه توضیح داد که تبدیل نانوايي‌های پارانه‌ای به آزادپز به‌سادگی انجام می‌شود، اما بازگشت آزادپز به پارانه‌ای نیازمند موافقت کارگروه‌های استانی است و معمولاً با آن موافقت نمی‌شود. این روند می‌تواند نشانه‌ای از تغییر تدریجی ساختار بازار نان در کشور باشد؛ بازاری که سال‌ها بر پایه پارانه مستقیم آزاد اداره شده اما اکنون با فشار هزینه‌ها و محدودیت منابع پارانه‌ای،

حقوق کارگران در کنار سایر هزینه‌های جاری، فشار سنگینی را به واحدهای نانوايي وارد کرده است. این موضوع نشان می‌دهد که شکاف میان قیمت تکلیفی نان دولتی و هزینه واقعی تولید هر روز در حال افزایش است. در شرایطی که قیمت انرژی، دستمزد، حمل‌ونقل و مواد مصرفی رشد قابل توجهی داشته، تثبیت قیمت نان عملاً حاشیه سود نانوایان را کاهش داده و بخشی از نانوايي‌ها را به سمت آزادپز شدن سوق داده است. کریمی در همین زمینه توضیح داد که تبدیل نانوايي‌های پارانه‌ای به آزادپز به‌سادگی انجام می‌شود، اما بازگشت آزادپز به پارانه‌ای نیازمند موافقت کارگروه‌های استانی است و معمولاً با آن موافقت نمی‌شود. این روند می‌تواند نشانه‌ای از تغییر تدریجی ساختار بازار نان در کشور باشد؛ بازاری که سال‌ها بر پایه پارانه مستقیم آزاد اداره شده اما اکنون با فشار هزینه‌ها و محدودیت منابع پارانه‌ای،

حقوق کارگران در کنار سایر هزینه‌های جاری، فشار سنگینی را به واحدهای نانوايي وارد کرده است. این موضوع نشان می‌دهد که شکاف میان قیمت تکلیفی نان دولتی و هزینه واقعی تولید هر روز در حال افزایش است. در شرایطی که قیمت انرژی، دستمزد، حمل‌ونقل و مواد مصرفی رشد قابل توجهی داشته، تثبیت قیمت نان عملاً حاشیه سود نانوایان را کاهش داده و بخشی از نانوايي‌ها را به سمت آزادپز شدن سوق داده است.

در حالی که افزایش قیمت نان منتفی اعلام شده، اما احتمال کالابری شدن پارانه نان مطرح شده است.

در روزهای اخیر اخباری درباره افزایش قیمت نان در برخی شهرها و اصلاح نرخ انواع نان در کلان‌شهرها منتشر شده است. رئیس کارگروه آرد و نان اتاق اصناف ایران و اتحادیه نانوایان سنتی تأکید کرده‌اند که تاکنون هیچ مصوبه‌ای برای تغییر رسمی نرخ نان صادر نشده است و هرگونه تصمیم‌گیری در این زمینه همچنان در مرحله بررسی قرار دارد؛ موضوعی که نشان می‌دهد دولت در برابر آزادسازی قیمت نان با احتیاط حرکت می‌کند.

محمد جواد کریمی، رئیس کارگروه آرد و نان اتاق اصناف ایران، با رد اخبار منتشر شده درباره ابلاغ نرخ‌های جدید نان اظهار داشت: تاکنون هیچ مصوبه‌ای برای تغییر قیمت نان صادر نشده و بررسی هزینه‌های تولید و پخت نان همچنان در جریان است.

به گفته وی، آتالیز هزینه‌های نانوايي‌ها به سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان ارسال شده اما هنوز تصمیم نهایی اتخاذ نشده است. کریمی همچنین درباره احتمال تغییر در شیوه پرداخت پارانه نان گفت: فعلاً بحثی درباره افزایش نرخ نان‌های دولتی مطرح نیست، مگر آنکه دولت تصمیم بگیرد نان را به فهرست کالاهای مشمول کالابری اضافه کند و پارانه آن را مستقیماً به مصرف‌کننده پرداخت کند.

این اظهارات در حالی مطرح می‌شود که طی ماه‌های اخیر بارها سناریوی حذف تدریجی پارانه آرد و پرداخت مستقیم پارانه به مردم مطرح شده اما هنوز وارد فاز اجرایی نشده است.

در بخش دیگری از این اظهارات، رئیس کارگروه آرد و نان به افزایش شدید هزینه‌های تولید اشاره کرد و گفت: شاطرهای نانوايي‌های بربری و سنگک حداقل روزانه ۲ میلیون تومان دستمزد دریافت می‌کنند و افزایش

بحران انرژی جهان در حال تبدیل شدن به بحران ارزی

گزارش

بررسی های اقتصادی زیر سایه بسته شدن تنگه هرمز نشان می دهد بحران انرژی رفته رفته به بحران ارزی تبدیل می شود.

بررسی عملکرد ارزهای جهانی از زمان آغاز جنگ آمریکا و اسرائیل با ایران نشان دهنده الگویی قابل توجه است: ارزهای کشورهای واردکننده انرژی با بدترین عملکرد مواجه شده اند، در حالی که صادرکنندگان عمده نفت شاهد تقویت ارزهای خود بوده اند. این وضعیت، مرحله جدیدی از بحران انرژی را نمایان می سازد که می تواند پیامدهای اقتصادی گسترده ای برای کشورهای در حال توسعه داشته باشد.

نوسانات ارزی در سایه بحران انرژی

بزرگ ترین بازندگان در این میان شامل یوند مصر، پزوی فیلیپین، وون کره جنوبی و یات تایلند هستند. در مقابل، رئال برزیل، تنگه قزاقستان و نایر نیجریه که همگی از صادرکنندگان مهم نفت به شمار می روند، شاهد افزایش ارزش ارزهای خود بوده اند. این تفاوت عملکرد، نشان دهنده آسیب پذیری شدید اقتصادهای وابسته به واردات انرژی در برابر شوک های قیمتی است.

واردکنندگان بزرگ نفت، از زمان بسته شدن تنگه هرمز،

تنها ذخایر نفت خام خود را کاهش داده اند، بلکه با فرسایش ذخایر مالی خود نیز روبه رو شده اند. دولت ها برای کاهش شوک ناشی از افزایش قیمت نفت خام، مالیات ها را کاهش داده و یارانه های سوخت را لغو کرده اند. هم زمان، ذخایر انرژی نیز به سرعت در حال کاهش است، زیرا قیمت واردات نفت و گاز بدون هیچ افزایش جبرانی در ارزش صادرات، رو به فزونی است.

این بحران در آستانه یک مقطع بحرانی قرار دارد. در هند، سومین واردکننده بزرگ نفت جهان، نازندرا مودی، نخست وزیر، از مردم خواسته است تا مصرف سوخت خود را محدود کنند و برای حفظ تراز پرداخت ها، عوارض واردات طلا و نقره را افزایش داده است. مودی در ۱۰مه اظهار داشت: «وقت آن رسیده است که ما از بنزین، گازوئیل و گاز با احتیاط زیادی استفاده کنیم. ما باید تلاش کنیم تا فقط به اندازه ای که برای صرفه جویی در ارز خارجی لازم است، استفاده کنیم.»

در ترکیه، که بیش از ۷۰ درصد از مصرف انرژی خود را به واردات وابسته است، ذخایر ارزی در ماه مارس بزرگترین کاهش ماهانه خود را تجربه کرد. هم زمان، رویبه اندونزی به پایین تراز سطوحی که در طول بحران مالی آسیا در سال ۱۹۹۸ به آن رسیده بود، تضعیف شد، مستطابق با پیش بینی های قبلی مبنی بر آسیب پذیری عمیق این کشور در برابر امواج شوک ناشی از جنگ ایران است.

صورت حساب ۲۵ میلیارد دلاری توهم ترامپ برای شرکت ها

در آخرین بررسی های اقتصادی از جنگ آمریکا علیه ایران زیان حداقل ۲۵ میلیارد دلاری برای شرکت ها ثبت شده است.

بررسی اقتصادی از تبعات جنگ آمریکا و اسرائیل علیه ایران نشان می دهد تاکنون حداقل ۲۵ میلیارد دلار برای شرکت های سراسر جهان هزینه داشته است- و این هزینه در حال افزایش است. این گزارش که بر اساس بررسی صورت های مالی شرکت ها از زمان آغاز درگیری توسط شرکت های فهرست شده در ایالات متحده، اروپا و آسیا، نگاهی هوشیارانه به عواقب اقتصادی این تنش در آینده به صاحبان سرمایه ارائه می دهد.

بر اساس برآوردهای انجام شده کسب وکارها با افزایش شدید قیمت انرژی، زنجیره های تأمین شکنسته و مسیرهای تجاری که توسط ایران در تنگه هرمز مسدود شده اند، دست و پنجه نرم می کنند. این تحلیل نشان می دهد حداقل ۲۷۹ شرکت، جنگ را به عنوان محرکی برای اقدامات دفاعی برای کاهش ضربه مالی، از جمله افزایش قیمت و کاهش تولید، ذکر کرده اند. این در حالی است که برخی دیگر سود سهام با بازخرید سهام را به حالت تعلیق درآورده اند، کارکنان خود را به مرخصی اجباری فرستاده اند، هزینه های سوخت را افزایش داده اند یا به دنبال کمک های اضطراری دولتی بوده اند.

نکته جالب توجه اینجاست که در بررسی انجام شده تأکید شده این تحول- که جدیدترین مورد از سلسله رویدادهای جهانی آشفته کننده برای کسب وکارها پس از همه گیری کووید-۱۹ و حمله روسیه به اوکراین است- انتظارات برای بقیه سال را تعدیل کرده و بعید استست که توافقی برای پایان دادن به درگیری در راه باشد. مارک بیتزر، مدیرعامل ویرپول، پس از آنکه پیش بینی کل سال خود را به نصف کاهش داد و سود سهام خود را به حالت تعلیق درآورد، به رویتزر گفت: این سطح از رکود صنعت مشابه چیزی است که در طول بحران مالی جهانی مشاهده کرده ایم و حتی بالاتر از سایر دوره های رکود است. به گفته مدیرعامل ویرپول این در حالی است که تحلیلیگران می گویند با گذشتن زمان، قدرت قیمت گذاری تضعیف می شود و جذب هزینه های ثابت دشوارتر می شود و حاشیه سود را در سه ماهه دوم و پس از آن تهدید می کند. افزایش مداوم قیمت ها احتمالاً به تورم دامن می زند و به اعتماد مصرف کننده که از قبل هم شکننده بوده، آسیب می رساند.

بیتزر همچنین معتقد است مصرف کنندگان از جایگزینی محصولات خودداری می کنند و به جای تعمیر آنها، آن ها را تعمیر می کنند. در گزارش یادشده آمده البته این تولیدکننده لوازم خانگی تنها نیست و شرکت هایی از جمله توپوتا در مورد افزایش تلفات ناشی از این درگیری که وارد سومین ماه خود می شود، هشدار را داده اند.

مسدود شدن تنگه هرمز- مهم ترین لنگه انرژی جهان- توسط

تعمیر دینامیک جهانی انرژی و ارز
فیلیپ ولگر، اقتصاددان، خاطرنشان می کند که ارتباط بین انرژی و ارزها در این بحران متفاوت از گذشته است. در دهه ۱۹۷۰، زمانی که ایالات متحده واردکننده خالص نفت بود، شوک های نفتی ۱۹۷۳ و ۱۹۷۹ هزینه های واردات را افزایش داده و باعث تضعیف دلار شد. این امر تأثیر وضعیت اضطراری را بر سایر کشورهایی که خرید نفت خام خود را به دلار آمریکا قیمت گذاری می کردند، کاهش داد.

اما این ببار، وضعیت برعکس شده است. با توجه به اینکه ایالات متحده به عنوان آخرین منبع تأمین نفت و گاز جهان عمل می کند، احتمالاً دلار قوی تر می شود، نه ضعیف تر. این بدان معناست که اگر کمبری با یک اقتصاد نوظهور آسیایی با حداقل ذخایر نفتی داخلی باشید، نه تنها برای نفت خام بیشتر هزینه می کنید، بلکه برای دلارهایی که برای خرید آن نیاز دارید نیز بیشتر هزینه می کنید.

دولت های سراسر جهان در پذیرش

پتانسیل انرژی پاک از باد، خورشید، هسته ای، باتری ها و وسایل نقلیه الکتریکی بسیار کند عمل کرده اند. وضعیت اضطراری فعلی باید زنگ خطری باشد که این فناوری ها فقط یک ضرورت برای جلوگیری از ویرانی های بلندمدت تغییرات اقلیمی نیستند، بلکه بهترین مسیر برای خروج از وابستگی به سوخت های فسیلی هستند که اقتصاد های شکننده را به همراه دارد و ارزهای آن ها به جریان مداوم واردات کالاهای به راحتی مختل شده وی ثبات وابسته است.

به عنوان مثال، اندونزی در تلاش است تا بدون نقض قانونی که کمتری بودجه را بیش از ۳ درصد از تولید ناخالص داخلی نمی خواهد، سال ۲۰۲۶ را پشت سر بگذارد. با این حال، حدود ۲۷ درصد از تولید ناخالص داخلی صرف یارانه های سوخت های فسیلی، عمدتاً بنزین و گازوئیل با تخفیف، می شود. تایلند نیز انتظار دارد بدهی هایش افزایش یابد، زیرا دولت ۱۵۰ میلیارد بات (۴٫۶ میلیارد دلار آمریکا) برای جبران کمتری بودجه در صندوق سوخت نفت خود قرض می گیرد. خرده فروشان نفت تحت کنترل دولت هند روزانه ۱۰ میلیارد روپیه (۱۰۴٫۱۹ میلیون دلار آمریکا) به دلیل فروش بنزین، گازوئیل و LPG زیر قیمت تمام شده ضرر می کنند. در تمام این کشورها، خودروهای برقی به لطف بهبود سریع هزینه ها، جای خود را باز کرده اند. بیش از ۳۰ درصد از خودروهای فروخته شده در ماه فوریه در اندونزی و تایلند فقط باتری داشتند. در هند، جایی که تحرک الکتریکی کندتر بوده است، فروش همچنان در ماه آوریل نسبت به سال قبل ۴۱ درصد افزایش یافته است و ریکشاهای برقی ۶۰ درصد از این بازار را تشکیل می دهند.

سیاست های آشفته دولت همیشه به این گذارها کمک نکرده است. با این حال، قدرت تقاضای مصرف کننده برای یک جایگزین غیرقابل انکار به نظر می رسد. در کشورهایی که سوخت یارانه ای می دهند، مانند اکثر کشورهای آسیایی، باید از هرگونه فضای مالی بیشتر برای لغو مالیات واردات خودروهای برقی و حمایت از خرید و اسقاط خودروهای معمولی قدیمی استفاده شود. این هزینه، کمتری از مبالغ بسیار بزرگتری خواهد بود که صرف کاهش هزینه واردات نفت در طول سال ها می شد.

در عین حال، صرفه جویی های عظیم از نظر سلامت انسان وآب و هوا، رایگان یا بدست می آیند.

وضعیت مشابه با LNG، یک منبع پرهزینه و غیرقابل اعتماد برای شبکه برق، وجود دارد که اکنون به طور کامل توسط باد، خورشید و باتری ها تضعیف می شود.

در خاورمیانه، برخی از ثروتمندترین اقتصادهای جهان ثروت خود را مدیون مبالغی هستند که از فقیرترین کشورهای جهان برای صادرات مداوم نفت و گاز دریافت کرده اند. فناوری پاک سرانجام این الگو را در هم می شکند و به مردم اجازه می دهد تا برای دهه های آینده انرژی ارزان تری برداشت کنند. اگر کشورهای نوظهور از این فرصت استفاده کنند، این می تواند آخرین باری باشد که یک بحران انرژی به یک بحران ارزی تبدیل می شود.

ضرورت جلوگیری از افزایش بی ضابطه قیمت ها با حساسیت بیشتر

عضو کمیسیون انرژی مجلس با انتقاد از برخی گران سازی ها، گفت: ترویج فرهنگ صرفه جویی از خانواده آغاز شده و با نهادینه سازی آن در مدارس، ادارات و صنایع، می تواند منجر به کاهش چشمگیر هزینه های تولید، کاهش وابستگی به واردات و آزادسازی منابع برای سرمایه گذاری در بخش های مولد شود.

جلیل مختار با تأکید بر لزوم ساماندهی بازار و جلوگیری از افزایش قیمت ها، گفت: مقایله جدی با گران سازی ها، گران فروشی ها، کم فروشی ها و سوء استفاده گری از شرایط کشور یک تکلیف است و قوه قضاییه و نهاد های نظارتی باید با هرگونه سوء استفاده در بازار، اخلاف در روند توزیع و افزایش غیرمنطقی قیمت ها برخوردی قاطع و بازدارنده داشته باشند.

وی با اشاره به اینکه برخی گرانی ها در بازار قابل قبول نیست و سفره مردم را کوچک تر می کند، بر ضرورت نظارت دقیق تر دستگاه های متولی بر قیمت ها تأکید کرد و افزود: در شرایط کنونی، کنترل بازار و جلوگیری از احتکار و کم فروشی و یا افزایش بی ضابطه قیمت ها باید با حساسیت و دقت بیشتری دنبال شود تا فشار مضاعفی به مردم، به ویژه اقشار آسیب پذیر، وارد نشود.

نماینده مردم آبادان در مجلس افزایش اعتبار کالاپرگ در این برهه را یکی از راه های مؤثر در حمایت از مردم دانست و تصریح کرد: در کنار نظارت بر بازار، باید از همه ظرفیت های حمایتی برای کاهش فشار معیشتی بر خانوارها استفاده شود که در این میان، افزایش مبلغ کالاپرگ و بهره گیری از دیگر مسیرهای حمایتی می تواند نقش مؤثری در پشتیبانی از اقشار مختلف جامعه، به ویژه گروه های آسیب پذیر، ایفا کند. مختار بر اهمیت مدیریت بهینه منابع، به ویژه در حوزه انرژی و کالاهای اساسی، برای اقتصاد کشور تأکید و مطرح کرد: ترویج فرهنگ صرفه جویی از خانواده آغاز شده و با نهادینه سازی آن در مدارس، ادارات و صنایع، می تواند منجر به کاهش چشمگیر هزینه های تولید، کاهش وابستگی به واردات و آزادسازی منابع برای سرمایه گذاری در بخش های مولد شود، صرفه جویی در مصرف آب، برق، گاز و پرهیز از اسراف در مواد غذایی، پیامدهای مثبتی به همراه دارد. عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با تأکید بر اینکه معیشت مردم خط قرمز است، خاطرنشان کرد: متأسفانه آنچه در بازار مشاهده می شود نتیجه ضعف نظارت، برخی سوء مدیریت ها و نبود برنامه ریزی در شرایط فعلی است و مجلس شورای اسلامی در مسیر حمایت از مردم و تقویت اقدامات نظارتی و حمایتی، با قاطعیت در کنار دولت و سایر نهادهای مسئول خواهد بود تا تصمیمات لازم برای ساماندهی بازار و صیانت از معیشت خانوارها با جدیت بیشتری دنبال شود.

با کدام راهکار می توان قیمت مرغ را ۳۰ درصد کاهش داد؟

حامد یزدیان عضو هیات رئیسه کمیسیون کشاورزی مجلس با انتقاد از سوء مدیریت در بازار و افزایش شدید قیمت مرغ گفت: اگر دولت به صورت جدی وارد عمل شود و ترتیبی اتخاذ کند که نهاده ها به صورت اعتباری اما بدون افزایش قیمت در اختیار تولیدکنندگان قرار بگیرد، با حذف این هزینه های مالی اضافه، قطعاً می توان قیمت مرغ را تا ۳۰ درصد کاهش داد. نماینده مردم اصفهان در مجلس شورای اسلامی، با اشاره به دلایل نابسامانی در بازار اقلام پروتئینی گفت: آنچه امروز در بازار مرغ مشاهده می شود، ناشی از سلسله مشکلاتی است که در چند ماه اخیر انباشته شده است. پس از حذف ارز ترجیحی و آزاد شدن نرخ ارز، پیش بینی می شد که اگر نرخ نهاده ها با ارز آزاد محاسبه شود، قیمت نهایی در محدوده ۳۰۰ تا ۳۵۰ هزار تومان قرار بگیرد؛ البته این تغییرات نیاز به طی شدن یک دوره جوجه ریزی داشت تا اثر خود را نشان دهد و انتظار می رفت در اوایل اردیبهشت ماه به این اعداد برسیم. وی با انتقاد از مدیریت بازار افزود: متأسفانه به دلیل سوء مدیریت و عدم هماهنگی میان متولیان امر از جمله وزارت جهاد کشاورزی و دیگر اصناف در زمینه مدیریت جوجه ریزی ها، شاهد نوسانات بیشتری بودیم، به طوری که اکنون قیمت مرغ در برخی شهرهای کشور به بیش از ۴۰۰ هزار تومان رسیده است. بخشی از این رقم، مستقیماً ناشی از سوء مدیریتی است که در بازار صورت گرفته است. نماینده مردم اصفهان در مجلس تصریح کرد: اگرچه افزایش قیمت جوجه یک روزه در ماه های اخیر که اثر قابل توجهی بر قیمت تمام شده داشته را می توان ناشی از تغییرات نرخ ارز و شرایط خاص کشور دانست، اما باید صراحتاً بگویم اگر در برخی اقلام گرانی ها ناشی از اثرات جنگ باشد، در مورد کالاهایی مانند مرغ و تخم مرغ، این مسائل عمدتاً داخلی است. متأسفانه هم اکنون هیچ برنامه و افق قیمتی مشخصی از سوی وزارت جهاد بیان نمی شود تا تکلیف تولیدکننده و مصرف کننده روشن شود. یزدیان به چالش تأمین نهاده ها در سامانه بازارگاه اشاره کرد و گفت: علیرغم تأکید بانک مرکزی بر تأمین به موقع ارز کالاهای اساسی، به دلیل کمبود نقدینگی و عدم تأمین سرمایه به گردش مورد نیاز تولیدکنندگان پس از حذف ارز ترجیحی، فروش نهاده ها به صورت اعتباری انجام می شود. این موضوع موجب شده تا فروشندگان نهاده، هزینه ای در حدود ۸ درصد در ماه را بابت این فروش اعتباری از تولیدکننده دریافت کنند که این هزینه تأمین مالی بسیار بالا، قیمت تمام شده را به شدت افزایش داده است. عضو هیات رئیسه کمیسیون کشاورزی مجلس در پایان خاطرنشان کرد: اگر دولت به صورت جدی وارد عمل شود و ترتیبی اتخاذ کند که نهاده ها به صورت اعتباری اما بدون افزایش قیمت در اختیار تولیدکنندگان قرار بگیرد، با حذف این هزینه های مالی اضافه، قطعاً می توان قیمت مرغ را حداقل تا ۳۰ درصد کاهش داد.

ترامپ وعده ارزانی داده بود اما!

از زمان روی کار آمدن ترامپ آمریکایی ها برای غذا بیشتر پول خرج می کنند در حالی که وعده ارزانی داده بود. دونالد ترامپ در رقابتهای انتخاباتی خود همواره صحبت از رونق اقتصادی و کاهش هزینه های آمریکایی داده بود اما اکنون در دومین دوره از ریاستش آمارهای اقتصادی حکایت از این دارند که آمریکایی ها برای غذا بسیار بیشتر از قبل هزینه می کنند.

ان بی سی نیوز اخیراً گزارشی در این زمینه منتشر کرده که بر اساس آن تغییرات قیمت مواد غذایی در بیشتر فوش سال گذشته از رونق اقتصادی و کاهش هزینه های آمریکایی داده بود اما اکنون در دومین دوره از ریاستش آمارهای اقتصادی حکایت از این دارند که آمریکایی ها برای غذا بسیار بیشتر از قبل هزینه می کنند.

ان بی سی نیوز اخیراً گزارشی در این زمینه منتشر کرده که بر اساس آن تغییرات قیمت مواد غذایی در بیشتر فوش سال گذشته از رونق اقتصادی و کاهش هزینه های آمریکایی داده بود اما اکنون در دومین دوره از ریاستش آمارهای اقتصادی حکایت از این دارند که آمریکایی ها برای غذا بسیار بیشتر از قبل هزینه می کنند.

بررسی دقیق قیمت اقلام کالاهای اساسی از سویان بی سی نشان می دهد قیمت مواد غذایی در بیشتر فوش سال گذشته روند صعودی داشته است و عواملی نظیر جنگ در ایران، تنگناهای زنجیره تأمین، جنگ در اوکراین و سودجویی های بیش از حد در ایالات متحده، فشار زیادی را بر توان مالی مصرف کنندگان وارد کرده است.

دونالد ترامپ، جنگ آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران
دونالد ترامپ در گزارش انتخاباتی سال ۲۰۲۴ خود، وعده کاهش هزینه ها را در صورت انتخاب مجدد داده بود. برای بررسی تحقق این وعده، NBC News میانگین قیمت تخم مرغ، گوشت چرخ کرده و سایر اقلام رایج خرید رارصد کرده است.

هرچند قیمت تخم مرغ – که اغلب به عنوان شاخصی برای تورم در طول گزارش انتخاباتی مورد استفاده قرار می گرفت –از اوج خود در بهار ۲۰۲۵ کاهش یافته و اکنون ۷۰۳٪ کمتر از زمان روی کار آمدن ترامپ در سال گذشته است، با این حال، میانگین قیمت آب پختال ۲۰٪ و قیمت گوشت چرخ کرده ۱۹٪ نسبت به ژانویه ۲۰۲۵ افزایش یافته است. قیمت نان ساندویچی و مرغ نیز شاهد افزایش بوده اند.

از سال ۲۰۲۱، NBC News میانگین قیمت فروش تخم مرغ، مرغ، نان، گوشت چرخ کرده و سایر اقلام رایج خواربار را، پیش کرده است. یک نمودار گرافیکی در گزارش اصلی نشان می دهد که چگونه این قیمت های میانگین کنونی، در مقایسه با زمان روی کار آمدن ترامپ در سال ۲۰۲۵، تغییر کرده اند. این نمودار به وضوح روند صعودی برخی اقلام را به تصویر می کشد.

هماهنگی دستگاه‌های متولی برای کنترل قیمت‌ها لازم است

عضو کمیسیون انرژی مجلس، گفت: دستگاه‌های متولی از جمله وزارت جهاد کشاورزی، وزارت صمت، سازمان تعزیرات و سایر نهادهای نظارتی باید به صورت هماهنگ وارد عمل شده و با متخلفان برخورد جدی داشته باشند. احمدمرادی با اشاره به موضوع گرانی‌ها در کالاهای ضروری لزوم تشدید نظارت‌ها از سوی دستگاه‌های متولی، گفت: در جلسه وینپناری مجلس شورای اسلامی در خصوص گرانی کالاهای اساسی مطرح شد که آنچه در بازار مشاهده می‌شود نتیجه ضعف نظارت، سوءمدیریت و نبود برنامه‌ریزی در شرایط فعلی است. وی افزود: این روزها بازار کالاهای اساسی در سخت‌ترین شرایط خود قرار دارد و بسیاری از اقلام ضروری با افزایش قیمت‌های پیاپی روبه‌رو شده‌اند و همین موضوع موجب شده هم‌مصرف‌کنندگان و هم فروشندگان با چالش‌های جدی مواجه شوند. همچنین در حال حاضر با تلاطم بازار برخی کالاهای مانند خودرو مواجهیم که نیازمند بررسی دقیق و برخورد جدی با فرصت‌طلبی‌ها است. نماینده مردم هرمزگان در مجلس با اشاره به اینکه به دوران جنگ با وجود شرایط سخت، کشور با کمبود کالا مواجه نبود اما در شرایط کنونی برخی افراد سودجو با سوءاستفاده از وضعیت موجود به دنبال افزایش قیمت‌ها هستند، مطرح کرد: دولت باید برنامه‌ای جامع برای کنترل بازار تدوین کند و براساس آن هر روزارتخانه مسئول نظارت بر حوزه مرتبط با فعالیت خود باشد.

مرادی با تأکید بر لزوم هماهنگی همه دستگاه‌های مسئول در موضوع کنترل قیمت‌ها، یادآور شد: دستگاه‌های متولی از جمله وزارت جهاد کشاورزی، وزارت صمت، سازمان تعزیرات و سایر نهادهای نظارتی باید به صورت هماهنگ وارد عمل شده و با متخلفان برخورد جدی داشته باشند. متأسفانه بخشی از موج گرانی‌فروشی از طریق پلتفرم‌های خریدوفروش کالا در فضای مجازی انجام می‌شود که لازم است تیم اقتصادی دولت برای ساماندهی این وضعیت اقدام کند. وی با بیان اینکه بازار باید نبض تأمین معیشت مردم باشد اما امروز درگیر بی‌ثباتی و نگرانی‌ها است، خاطرنشان کرد: در حالی که فروشندگان و کسبه از نبود برخی اقلام و همچنین گرانی و رکود کالاهای گدیه دارند، از سوی دیگر هم مردم و مصرف‌کنندگان از گرانی‌ها و کوچک‌تر شدن سفره‌هایشان می‌گویند؛ دولت در این موضوع بایستی جدی‌تر پای کار بیاید و باید با هرگونه احتکار و سوءاستفاده از شرایط، با اشد مجازات قانونی برخورد شود.

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در پایان به موضوع مورد تأکید صرفه‌جویی و مصرف پهنیده کالاهای ضروری و حامل‌های انرژی در شرایط حال حاضر کشور، تصریح کرد: دشمن پس از ناگهی در جنگ نظامی، تلاش دارد جنگ اقتصاد را رهبری کند، مردم ما باید با نقش آفرینی و همراهی خود، این توطئه را نیز ناکام بگذارند. کشور ما نیازمند یک حرکت فراگیر مردمی در راستای اصلاح الگوی مصرف و تاب‌آوری است؛ بنابراین مردم با کاهش تقاضا و مدیریت آن، به مسئولان در موضوع مبارزه با گرانی‌فروشی و احتکار یاری رسانند.

سه متهم اصلی نوسان واردات خودرو

بررسی آماری نشان می‌دهد واردات خودرو به کشور یک دهه گذشته روندی نوسانی و متناثر از سیاست‌های ارزی و محدودیت‌های اقتصادی از جمله سیاستگذاری و تحریم داشته است.

آمارهای منتشرشده درباره واردات خودرو به کشور نشان می‌دهد این روند طی سال‌های گذشته با فراز و فرودهای قابل توجهی همراه بوده است. براساس داده‌های موجود، در سال ۱۳۹۰ در مجموع ۳۹ هزار و ۲۶۵ دستگاه خودرو وارد کشور شد. این رقم در سال ۱۳۹۱ به ۴۴ هزار و ۸۴۰ دستگاه رسید و در سال ۱۳۹۲ نیز با افزایش قابل توجه به ۷۸ هزار و ۸۲۲ دستگاه رسید. روند واردات خودرو در سال ۱۳۹۳ به باوج خود رسید و در این سال ۱۰۳ هزار و ۲۴۷ دستگاه خودرو به کشور وارد شد که بالاترین میزان واردات در دوره مورد بررسی محسوب می‌شود. پس از این سال، واردات خودرو روندی کاهش‌ی به خود گرفت؛ به‌گونه‌ای که در سال ۱۳۹۴ هزار دستگاه خودرو وارداتی به ۵۱ هزار و ۳۱۶ دستگاه و در سال ۱۳۹۵ به ۷۶ هزار و ۷۱۵ دستگاه رسید. در سال ۱۳۹۶ نیز ۷۰ هزار و ۵ دستگاه خودرو وارد کشور شد. این روند در سال ۱۳۹۷ با کاهش شدید مواجه شد و واردات خودرو به ۱۵ هزار و ۳۶ دستگاه رسید. در ادامه نیز در سال‌های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۰ واردات خودرو به طور کامل متوقف شد و هیچ خودرویی به کشور وارد نشد.

بازگشت تدریجی واردات خودرو

پس از چند سال توقف، واردات خودرو به تدریج از سر گرفته شد. براساس گزارش‌ها، در سال ۱۴۰۲ در مجموع ۱۱ هزار و ۲۲۶ دستگاه خودرو وارد کشور شد و این رقم در سال ۱۴۰۳ به حدود ۶۳ هزار دستگاه رسید.

نمودار متوسط قیمت خودروهای وارداتی در سال‌های گذشته

همچنین طبق گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، در سال ۱۴۰۴ حدود ۵۸ هزار دستگاه خودرو به کشور وارد شده است.

سقف واردات کمتر از ۱۰۴ هزار دستگاه در سال

بررسی این آمارها نشان می‌دهد در دوره مورد بررسی، حداکثر تعداد خودروهای وارداتی در کشور کمتر از ۱۰۴ هزار دستگاه در سال بوده است؛ موضوعی که به گفته کارشناسان تحت تأثیر محدودیت‌های ارزی و شرایط اقتصادی کشور قرار داشته است. در عین حال، وقوع جنگ ۱۲ روزه در سال ۱۴۰۴ نیز از جمله عواملی عنوان می‌شود که بر روند واردات خودرو اثر گذاشته است.

متوسط قیمت بیش از ۲۰ هزار دلار

براساس داده‌های موجود، میانگین قیمت خودروهای وارداتی بیش از ۲۰ هزار دلار برآورد شده‌است. در همین حال، حامد عاملی معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت اعلام کرده‌است که از ابتدای امسال بیش از ۹ هزار دستگاه خودرو وارد کشور شده است. همچنین عزت‌الله زارعی سخنگوی وزارت صمت نیز تعداد خودروهای وارداتی در سال گذشته را حدود ۷۵ هزار دستگاه اعلام کرده است.

یکشنبه ۳ خرداد ۱۴۰۵ ۷ ذی‌العجه ۱۴۴۷ ۲۴ May ۲۰۲۶ ۲۰۲۶ سال دوم شماره ۴۶۸

چاپخانه: نگار نقش ■ تلفن: ۶۶۱۲۸۶۱۲ ■ روابط عمومی: ۰۹۲۱۳۹۰۹۰۶۹

مدیر مسئول: مهدی مهرپور ■ کد پستی: ۱۵۸۶۶۱۳۴۱۳ ■ آدرس: تهران، خیابان میرزای شیرازی، کوچه ۱۵، پلاک ۴۴، طبقه ۲

نقشه راه ایران برای جهش اقتصادی در پسا جنگ

که در آن، هر بیشکه نفت در بازارهای فیزیکی و هر قطعه از اراضی راهبردی کشور، به ستون‌های استوار شکوفایی و بازسازی ملی بدل شده‌اند.

نخستین جرقه جهش درآمدهای ارزی در همان ابتدای نبرد زده شد. در حالی که نرخ هر بیشکه نفت در بودجه ۱۴۰۵ بر مبنای ۵۴ دلار تنظیم شده بود، در فروردین ماه و با آغاز تنش‌ها، قیمت نفت ایران در بازارهای جهانی به ۱۱۰ دلار صعود کرد. این جهش قیمتی در کنار فروش هوشمندانه ذخایر استراتژیک، تنها در همان ماه نخست، درآمد چشمگیر ۶.۶ میلیارد دلاری را نصیب خزانه کشور کرد. این روند در محاسبات بلندمدت نیز ادامه یافته است؛ با فرض میانگین قیمت ۸۲ دلاری در یک بازه سه‌ساله و صادرات روزانه ۱.۸ میلیون بشکه، مجموع درآمد مازاد بر

بودجه به ۶۹.۵ میلیارد دلار می‌رسد.

در این رابطه، مالک شریعتی، عضو کمیسیون انرژی مجلس، با تبیین ابعاد این جهش تصریح کرد: باید میان «نفت کاغذی» و «نفت فیزیکی» تفکیک قائل شد. قیمت‌های بورسی عمدتاً صوری است؛ در حالی که در معاملات فیزیکی، نفت با قیمت‌های بالای ۱۵۰ دلار و حتی بیش از ۲۰۰ دلار معامله می‌شود. این شکاف قیمتی نشان می‌دهد پتانسیل واقعی درآمدهای نفتی ما حتی فراتر از پیش‌بینی‌های رایج است. هم‌زمان، رمضانی سنگدوینی، رئیس کمیسیون مشترک صنایع و انرژی مجلس شورای اسلامی، با اشاره به اختلال شدید در عرضه جهانی انرژی خاطرنشان کرد: کنترل تنگه موجب کاهش ناگهانی عرضه جهانی شده و بازار را دچار شوک کرده‌است؛ برخی تحلیل‌ها از نفت بالای ۲۰۰ دلار گزارش می‌دهند. همچنین گاز طبیعی مایع (LNG) قطر نیز مختل شده و بسیاری از صنایع وابسته در آسیا و اروپا با کمبود تولید مواجه کرده‌است. کشورها ی بزرگ مصرف‌کننده مانند آمریکا،

بر این اساس، مالک شریعتی، عضو کمیسیون انرژی مجلس، با تبیین ابعاد این جهش تصریح کرد: باید میان «نفت کاغذی» و «نفت فیزیکی» تفکیک قائل شد. قیمت‌های بورسی عمدتاً صوری است؛ در حالی که در معاملات فیزیکی، نفت با قیمت‌های بالای ۱۵۰ دلار و حتی بیش از ۲۰۰ دلار معامله می‌شود. این شکاف قیمتی نشان می‌دهد پتانسیل واقعی درآمدهای نفتی ما حتی فراتر از پیش‌بینی‌های رایج است. هم‌زمان، رمضانی سنگدوینی، رئیس کمیسیون مشترک صنایع و انرژی مجلس شورای اسلامی، با اشاره به اختلال شدید در عرضه جهانی انرژی خاطرنشان کرد: کنترل تنگه موجب کاهش ناگهانی عرضه جهانی شده و بازار را دچار شوک کرده‌است؛ برخی تحلیل‌ها از نفت بالای ۲۰۰ دلار گزارش می‌دهند. همچنین گاز طبیعی مایع (LNG) قطر نیز مختل شده و بسیاری از صنایع وابسته در آسیا و اروپا با کمبود تولید مواجه کرده‌است. کشورها ی بزرگ مصرف‌کننده مانند آمریکا،

توصیف همزمانی انسداد تنگه و اقدامات آمریکا در محاصره دریایی، این وضعیت را «قفل روی قفل» خواند و گفت: این اقدام نه تنها محدودیت ایجاد کرده، بلکه عملاً بحران را برای طرف مقابل تشدید کرده است. حجم تجارت سالانه تنگه هرمز حدود ۱.۵ تریلیون دلار است و اگر تنها یک درصد آن به عنوان عوارض در نظر گرفته شود، رقمی نزدیک به ۱۵ میلیارد دلار در سال به دست می‌آید. البته این عدد در برابر ارزش ژئوپلیتیکی تنگه هرمز ناچیز است و این دارایی اساساً قابل قیمت‌گذاری نیستی. همچنین در ماجرای تروریستی خواندن برخی نهادهایا، اکنون یک تناقض جدی ایجاد شده؛

کشورهایی که چنین برچسب‌هایی زده‌اند، برای عبور از تنگه ناچار به تعامل با همان ساختارها هستند. کنترل این گذرگاه می‌تواند معادلات تحریم‌ها را تغییر داده و حتی حضور نظامی آمریکا در منطقه را با چالش جدی مواجه کند. همچنین رمضانی سنگدوینی، نیز با اشاره به تداوم راهزنی دریایی آمریکا تأکید کرد: اعتراف وقیحانه رئیس‌جمهور آمریکا به «دزدی دریایی» علیه کشتی‌های تجاری ایران، نقض آشکار حقوق بین‌الملل است و مراجع بین‌المللی باید برخوردی قاطعانه داشته باشند. با وجود حق قانونی جمهوری اسلامی بر تنگه هرمز، آمریکا مدعی شده که اجازه استفاده ایران از تنگه را نمی‌دهد یا کشتی‌ها باید تحت نظر آن‌ها حرکت کنند؛ در حالی که آمریکایی‌ها از آن سوی دنیا آمده و هیچ حق مالکیتی در این منطقه ندارند. این اقدامات تحریک‌آمیز آمریکا، تهدیدی جدی برای اقتصاد جهانی است.

ثروت خاموش: مولدسازی ۱.۲ میلیون هکتار اراضی برای بازسازی ملی
در حوزه داخلی، بزرگ‌ترین منبع بازسازی در خاک ایران نهفته است. در حال حاضر تنها حدود ۰.۸ درصد از مساحت کشور، یعنی معادل یک میلیون و سیصد هزار هکتار، زیر بار سکونت قرار دارد؛ در حالی که مطالعات آمایشی از وجود ۴۶ میلیون هکتار اراضی فاقد موانع کالبدی خبر می‌دهند. حتی در حریم فعلی شهرها، نزدیک به یک میلیون هکتار زمین قابل توسعه با مالکیت عمدتاً دولتی وجود دارد که معادل مساحت کل شهرهای فعلی کشور است.

با تعریف پروژه‌های شهرسازی در مشارکت با «توسعه‌گر شهرساز»، دولت می‌تواند از اراضی پیرامون شهرها درآمدی چشمی کسب کند. باورنده نشان می‌دهد با اجرای این الگو بر روی تنها ۳۸ هزار هکتار از این اراضی، سالانه دست کم ۱۵۰۰ همت (هزار میلیارد تومان) جریان درآمدی پایدار برای دولت قابل تحقق است. این رقم که از طریق ارزش‌افزایی اراضی و عرضه در قالب صندوق‌های پروژه ایجاد می‌شود، با گردش مالی

سالانه ۲۰۰۰ همتی بازار مسکن کشور کاملاً مخوآنی داشته و می‌تواند تمامی هزینه‌های زیرساختی کشور را بدون تکیه بر چاپ پول یا ایجاد تورم تأمین کند.

براین اساس تحلیل‌هایی نشان می‌دهد که جمهوری اسلامی ایران با مدیریت منسجم دارایی‌های خود، در حال عبور از یک مرحله تاریخی است. ترکیب درآمد‌های مزاد ارزی، عواید حاکمیتی از ترازینت دریایی و سرمایه ۱۵۰۰ همتی اراضی داخلی، نشان‌دهنده این است که ایران نه تنها با بحران مالی مواجه نخواهد شد، بلکه به منابع لازم برای یک جهش بزرگ زیرساختی در تراز قدرت‌های جهانی دست یافته است.

ایران با تبدیل قدرت میدانی خود به یک نظم حقوقی-امنیتی در تنگه هرمز، منبع درآمدی پایداری را تعریف کرده است. با عبور روزانه ۱۲۵ کشتی از این آب‌راه، ارائه خدمات «بیمه مخاطرات» توسط شرکت‌های داخلی بانرخ پایه ۰.۴ درصد، پتانسیل تولید ثروتی معادل ۱۵.۳ تا ۲۰.۴ میلیارد دلار در سال برای کشور فراهم کرده است

یک راه ساده برای بی‌اثر کردن محاصره دریایی

در شرایطی که بنادر جنوبی تحت فشار محاصره قرار گرفته‌اند، مرزهای زمینی به عنوان شریان اصلی تجارت، همچنان درگیر کندی‌های اداری و روبه‌های زائد شده‌اند که کامیون‌ها تا ۲۰ روز در صف می‌مانند؛ هزینه‌ای ماهانه بیش از ۱۰ میلیون دلاری کرده است. هم‌زمان با تشدید محاصره دریایی تنگه هرمز و کاهش دسترسی به بنادر جنوبی، مرزهای زمینی ایران به ویژه بازرگان به گلوگاه اصلی تجارت کشور تبدیل شده‌اند. اما به جای آنکه این مرزها به رگ حیاتی روانی تبدیل شوند، کامیون‌ها هفته‌ها در صف می‌مانند و هزینه‌های سرسام‌آوری را به فعالان حمل‌ونقل تحمیل می‌کنند. احسان ملک‌زاده، رئیس هیات مدیره انجمن صنفی شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی ایران، اعلام کرده که ایستایی کامیون‌ها در مرز بازرگان به بیش از ۲۰ روز رسیده و هم‌اکنون حدود ۳ هزار دستگاه کامیون در صف خروج از کشور قرار دارند. در مرز دوغانون نیز توقف به ۱۰ روز و در سایر مرزها بین ۵ تا ۸ روز است.

هزینه ماهانه ۱۰ میلیون دلاری فقط توقف

ملک‌زاده با اشاره به اینکه هزینه روزانه هر کامیون متوقف حدود ۱۰۰ دلار برآورد می‌شود، خاطرنشان کرد که با ۳ هزار کامیون در بازرگان، ماهانه بیش از ۱۰ میلیون دلار فقط هزینه توقف کامیون‌هاست. این رقم شامل خسارت‌های ناشی از فساد کالا، دموراز، خواب و سرمایه و کاهش بهره‌وری ناوگان نمی‌شود. مهم‌ترین دلیل این ترافیک، ظرفیت پایین پذیرش طرف تریکه‌ای است. تریکه روزانه تنها حدود ۲۵ کامیون از ایران پذیرش می‌کند. در کنار این، مشکلات سخت‌افزاری، نبود هماهنگی میان دستگاه‌های مستقر در مرز و فرآیندهای اداری زائد، صف‌های طولانی راشکل داده‌اند.

گزارش‌های میدانی نشان می‌دهد که عبور یک کامیون از مرز بازرگان حتی با گمرک ۲۴ ساعت‌ه حدود ۱۹ روز زمان می‌برد. در مرز سرسبز و بی‌فناص نظر ۱۴ روزه است. این در حالی است که در مرز ساراپ/ساربی بین تریکه و گرجستان، حداکثر زمان انتظار در بحران ۵ تا ۳ روز گزارش شده است. یعنی توقف در بازرگان حدود ۶ برابر طولی‌تر از ایحران در مرز یک کشور رقیب است. تحلیلگران معتقدند که در شرایط جنگی که بنادر جنوبی در معرض تعطیلی یا ریسک حمله هستند، مرزهای زمینی باید با حداکثر سرعت کار کنند. اما ایران گرفتار نوعی «محاصره داخلی» شده: صف اسکن، بازرسی‌های می‌مورد، سامانه‌های کند و تشریفات اداری زائد.

انرژی‌های سردبیری دویچه‌وله در ادامه تصریح می‌کند که البته موضوع غذا در منطقه درگیر تنش‌ها یعنی خلیج فارس کاملاً متفاوت است چون تمامی کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس اگرچه تولیداتی دارند و خودشان تولیدکننده نفت و محصولات مرتبط هستند اما واقعیت امر اینجاست که آنها برای تأمین نیازهای خوراکی خود به شدت وابسته به واردات از سایر کشورها با استفاده از تنگه هرمز هستند. وی در ادامه می‌افزاید: با در نظر گرفتن نکته یادشده بسته ماندن تنگه هرمزی می‌تواند امنیت غذایی کشورهای عربستان، امارات متحده، قطر، بحرین و تا حدودی عمان را تحت تأثیر قرار دهد. به نوشته این فعال رسانه‌ای بحران تنگه هرمز به طور مکانیکی اهرم فشار ژئوپلیتیکی صادرکنندگان عمده کشاورزی را افزایش می‌دهد به صورتی که روسیه به عنوان بزرگ‌ترین صادرکننده کود شیمیایی در جهان است و بلاروس نیز بازیگر قابل توجهی در بازار کود پتاس شناخته می‌شود که می‌توانند در معادلات اقتصادی و سیاسی آینده